

maatschappijkunde CSE KB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Criminaliteit en rechtsstaat

1 maximumscore 1

Uit tekst 1 en afbeelding 1 blijkt dat in Singapore kauwgom (kauwen) verboden is / dat er in Singapore een straf/boete staat op kauwgom (kauwen). In Nederland / in (veel) andere landen is dat niet het geval.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide antwoordelementen (strafbaar in Singapore en niet strafbaar in Nederland / in (veel) andere landen) worden genoemd.

2 C

3 E

4 maximumscore 1

13 (dagen)

5 C

6 maximumscore 1

“Als ze nu al op deze manier in aanraking komen met politie en justitie, komen ze op een glijbaan terecht waar ze moeilijk vanaf komen.”

7 maximumscore 2

1 = juist

2 = juist

3 = juist

4 = onjuist

indien vier antwoorden juist

2

indien drie of twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

8 maximumscore 2

• (nummer) 4

1

• (nummer) 5

1

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 1 (nummer) 1 en (nummer) 3 <i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.</i>	
10	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • In tekst 5 is de maatschappelijke oorzaak 'de gelegenheid maakt de dief' te herkennen, • want uit tekst 5 blijkt dat Roermond veel last van zakkenrollers en winkeldieven heeft omdat de stad een winkelcentrum heeft (de Designer Outlet) dat miljoenen bezoekers trekt. (Er is dus veel gelegenheid voor winkeldieven en zakkenrollers.) 	1 1
11	C	
12	B	
13	maximumscore 2 1 = juist 2 = onjuist 3 = onjuist 4 = juist indien vier antwoorden juist indien drie of twee antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist	2 1 0
14	maximumscore 1 De jongen kan niet een Halt-afdoening krijgen, want een Halt-afdoening is bedoeld voor lichtere delicten / gedragingen van een te geringe ernst om aan justitie voor te leggen, maar die wel vragen om een gepaste reactie. (De jongen heeft een zwaar misdrijf gepleegd.) <i>Opmerkingen</i> – <i>Het scorepunt alleen toekennen als beide antwoordelementen genoemd worden.</i> – <i>Het antwoord 'want een Halt-afdoening is bedoeld voor overtredingen' mag niet goed gerekend worden.</i>	
15	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • (nummer) 4 • (nummer) 5 	1 1
16	B	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 A

18 **maximumscore 2**

- een sociaal probleem, want uit tekst 11 blijkt dat veel mensen de overlast van bierfietsen een onwenselijke situatie vinden (want er zijn veel klachten ingediend) 1
- een politiek probleem, want uit tekst 11 blijkt (een van de volgende): 1
 - dat de overheid/gemeente actie heeft ondernomen / de klachten van de burgers heeft opgepakt (en een verbod in Amsterdam-Oost heeft ingesteld).
 - dat het probleem met / de overlast door bierfietsen op de politieke agenda staat/stond (want er is een verbod ingesteld).
 - dat de burgers vinden dat de overheid actie moet ondernemen tegen de overlast door bierfietsen (want zij hebben klachten ingediend).
 - dat er veel overlast is, die te maken heeft met de bierfiets en het handhaven van de openbare orde / het verschaffen van veiligheid voor de burgers behoort tot de basisfuncties van de staat.

Opmerking

Bij de uitleg van politiek probleem mag voor alleen het gegeven dat de bierfiets overlast veroorzaakt, zonder het handhaven van de openbare orde / het verschaffen van veiligheid te noemen als basisfunctie van de staat, geen scorepunt worden toegekend.

19 **maximumscore 1**

in de Opiumwet

20 D

21 B

Politiek en beleid

22 C

23 A

24 C

25 A

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kenmerk: Een belangengroep/pressiegroep oefent druk uit op de politieke besluitvorming / probeert de politieke besluitvorming te beïnvloeden • De artsen uit tekst 14 voldoen hieraan, want zij hebben een brief aan de Tweede Kamer(commissie) aangeboden waarin staat dat zij willen dat snorfietsers worden verplicht een helm te dragen 	<p>1</p> <p>1</p>
27	C	
28	A	
29	maximumscore 1 de Provinciale Staten	
30	C	
31	C	
32	C	
33	B	
34	<p>maximumscore 2</p> <p>Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – aandragen van onderwerpen voor de politieke agenda / de agendafunctie – controleren van politici / massamedia als waakhond van de democratie / de controlerende functie – burgers informeren over het overheidsbeleid / de informatieve functie 	
	per juist antwoord	1
	<p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Het antwoord ‘de onderzoeksfunctie’ mag ook goed gerekend worden.</i> – <i>Voor de opiniërende functie mag geen scorepunt toegekend worden.</i> 	
35	B	
36	maximumscore 1 het Europees Parlement	

Vraag	Antwoord	Scores
37	<p>maximumscore 2</p> <p>a = 2 b = 1 c = 4 d = 3</p>	
	<p>indien vier antwoorden juist</p> <p>indien drie of twee antwoorden juist</p> <p>indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
38	<p>maximumscore 1</p> <p>persvrijheid</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Het antwoord 'vrijheid van meningsuiting' mag ook goed gerekend worden.</i></p>	
39	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – demonstreren – vastketenen / blokkade – oprichten van een actie- of belangengroep / pressiegroep – beïnvloeding via een (bestaande) pressiegroep – inschakelen van politieke partijen – persoonlijk contact opnemen met een minister of Tweede Kamerlid – inschakelen van de media – stemmen op een politieke partij 	
	<p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i> <i>Voor de in tekst 25 genoemde mogelijkheden (aanbieden) petitie, (aanbieden) handtekeningen (verzamelen) en spreektijd / (gebruikmaken van officiële) inspraakmogelijkheden mogen geen scorepunten toegekend worden.</i></p>	
40	<p>maximumscore 2</p> <p>1 = onjuist 2 = juist 3 = onjuist 4 = juist</p>	
	<p>indien vier antwoorden juist</p> <p>indien drie of twee antwoorden juist</p> <p>indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

41 A

42 A

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 2 juni te accorderen.

Ook na 2 juni kunt u nog tot en met 9 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: www.telegraaf.nl van 7 juli 2017
afbeelding 1	bron: www.foodandflipflops.com/travel-singapore-wetten-en-regels-singapore
tekst 2	naar: www.rtvutrecht.nl van 11 oktober 2018
tekst 3	naar: www.ad.nl van 16 november 2018
tekst 4	naar: www.rtvnoord.nl van 30 april 2018
tekst 5	naar: www.nos.nl van 17 september 2018
tekst 6	naar: www.nrc.nl van 19 september 2018
tekst 7	naar: www.nu.nl van 11 oktober 2018
tekst 8	naar: www.tubantia.nl van 1 december 2018
tekst 9	naar: www.nos.nl van 3 november 2018
tekst 10	naar: www.rtlnieuws.nl van 18 december 2018
tekst 11	naar: www.parool.nl van 20 februari 2019
afbeelding 2	foto: bierfietsen in Amsterdam / eigen beheer Cito
tekst 12	naar: www.nu.nl van 12 november 2018
afbeelding 3	bron: Arnhemse Koerier van 5 december 2018
tekst 13	naar: www.nu.nl van 23 november 2018
tekst 14	naar: www.nos.nl van 10 december 2018
tekst 15	naar: www.nos.nl van 11 december 2018
tekst 16	naar: www.nos.nl van 18 februari 2019
tekst 17	naar: www.heumen.nl van 15 maart 2019
tekst 18	naar: www.kiesraad.nl van 20 maart 2019
tekst 19	naar: www.nos.nl van 15 maart 2018

tekst 20 bron: www.tweedekamer.nl van 19 februari 2019
tekst 21 naar: www.nos.nl van 31 oktober 2018
tekst 22 naar: www.rd.nl van 26 juli 2018
tekst 23 naar: www.prodemos.nl van 5 april 2019
tekst 24 naar: www.volkskrant.nl van 12 juni 2019
tekst 25 naar: www.nu.nl van 11 december 2018
tekst 26 naar: www.privacybarometer.nl van 17 augustus 2018
afbeelding 4 bron: www.schooltv.nl van 6 maart 2014